

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-04-14
Besvaras senast
2025-04-23 kl. 12.00

Till statsrådet Camilla Waltersson Grönvall (M)

2024/25:1065 Återkravsstopp för assistansersättning

Efter Högsta förvaltningsdomstolens (HFD) beslut i februari är krisen akut vad gäller återkrav av assistansersättning. Tre viktiga mål om återkrav av assistansersättning har avgjorts den senaste tiden.

HFD säger att assistansanordnare kan få återkrav för felaktigheter som de inte har varit medvetna om och utan att ha varit oaktsamma. Anordnaren ansvarar för att alla uppgifter är korrekta, även uppgifter från assistenterna. Assistansanordnare förutsätts ha insikt i assistansanvändarnas förhållanden och vetskap om hur assistansen bedrivs och när den lämnas. En anordnare kan alltså få återkrav trots att man inte har vetat om att det funnits felaktig information, till exempel att assistenter har skrivit fel i tidrapporten. Anordnaren kan även få återkrav utan att det finns några felaktiga uppgifter. Försäkringskassan eller domstolen kan exempelvis säga: ”Du borde ändå ha insett att det var en felaktig utbetalning.” För assistansanordnare är dilemmat att man å ena sidan ska utföra all assistans, för att inte riskera sitt tillstånd, men å andra sidan riskerar stora återkrav om man utför assistans efter ett väsentligt ändrat förhållande som Försäkringskassan möjligen, men inte säkert, drar in assistansen för.

2017 beslutade riksdagen att nödstoppa tvåårsomprövningarna av assistans sedan rättspraxis utvecklats mot allt hårdare behovsbedömning. Tusentals assistansberättigade var då på väg att förlora sin assistans. Beslutet innebar att det inte blir några omprövningar förrän vi kommit till rätta med behovsbedömningarna, och det gäller fortfarande. På samma sätt efterlyses nu ett nödstopp för Försäkringskassans återkrav av assistansersättning, så att återkrav bara kan göras när brott ligger bakom felaktiga utbetalningar.

Vi var fyra politiker från fyra olika partier, varav två representanter från Tidöpartierna (Kristdemokraterna och Moderaterna), som höll med om att det behövs ett nödstopp för återkrav av assistansersättning, när vi deltog i HejaOlikas och ABH Utbildnings webinarium den 28 mars.

Med anledning av vad som anförts ovan vill jag fråga statsrådet Camilla Waltersson Grönvall:

Avser statsrådet att ta några generella initiativ för att införa ett stopp för

återkraven inom assistansersättningen?

.....

Nadja Awad (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck